

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ บทบาทของชนชั้นกลางและผู้ประกอบการในการจัดการภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวแสงดาว บัณฑิต

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง บทบาทของชนชั้นกลางและผู้ประกอบการในการจัดการภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาภูมิทัศน์ที่เกิดจากผู้ประกอบการในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ (2) เพื่อศึกษาบทบาทของชนชั้นกลางและผู้ประกอบการผู้ซึ่งมีส่วนได้เสียในการจัดการปัญหาภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ (3) เพื่อหาแนวทางในการจัดการปัญหาภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสอบถามโดยการให้แบบสอบถาม และการสังเกตการณ์ภายในพื้นที่ ประชากรที่ศึกษาคือชนชั้นกลางและผู้ประกอบการที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่จำนวนกลุ่มละ 480 คน ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

สถานการณ์ทั่วไปของปัญหาการจัดการภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าโดยภาพรวมยังถือว่ายังไม่รุนแรงและมีปัญหาเพียงบางจุด ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับความเป็นระเบียบเรียบร้อยของผู้ประกอบการ และป้ายโฆษณาต่าง ๆ ที่อยู่ข้างทางและกีดขวางทางเดิน ซึ่งไม่ใช่เป็นทัศนอุจาดอย่างเดียวแต่ว่าเป็นสิ่งที่บดบังทัศนียภาพและชมความสำคัญด้านศิลปกรรม ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม และรบกวนความสงบของสวนสาธารณะซึ่งเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจึงมองปัญหานี้อยู่ในระดับปานกลาง

ผลของการศึกษาบทบาทของกลุ่มตัวอย่างพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการไม่ค่อยมีบทบาทในการจัดการปัญหาภูมิทัศน์มากนักจะมีการจัดการภูมิทัศน์เฉพาะพื้นที่ที่ใช้ในการประกอบกิจการเพื่อให้เกิดความสวยงามและเพื่อชักจูงลูกค้าเท่านั้น ส่วนกลุ่มชนชั้นกลางจะมีบทบาทมากกว่าโดยจะมีการรวมกลุ่มกันในรูปแบบของชมรมและคณะกรรมการประจำชุมชนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการทำหน้าที่ช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในชุมชนตนเองหรือใกล้เคียง ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างจะมีบทบาทในการจัดการปัญหาภูมิทัศน์ที่แตกต่างกัน แต่ก็มีความต้องการที่จะช่วยรัฐเพื่อลดความรุนแรงของปัญหาภูมิทัศน์ โดยการให้ความร่วมมือในการช่วยสอดส่องดูแลแก้ไขปัญหาก็เพิ่มขึ้น

สำหรับแนวทางการจัดการปัญหาภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะเทศบาลนครเชียงใหม่ น่าจะเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการกับปัญหา เนื่องจากหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ออกกฎระเบียบจึงต้องมีหน้าที่ในการช่วยสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนและที่สำคัญรัฐเองก็ต้องทำตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ซึ่งในการจัดการปัญหา รัฐควรจะให้ประชาชนมีส่วนร่วมเพื่อลดการขัดแย้งตลอดจนลดปัญหาอื่น ๆ ที่ตามมาภายหลัง ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมีความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาภูมิทัศน์มากขึ้น และจากผลการศึกษาจึงได้แนวทางในการแก้ปัญหาจำนวน 2 แผนงาน คือ แผนงานจัดระเบียบการติดตั้งป้ายโฆษณา กับแผนงานพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อให้เชียงใหม่เป็นเมืองน่าอยู่ภายใต้การดำเนินกิจกรรมจำนวน 7 โครงการ คือ 1) โครงการเสริมความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการด้านภูมิทัศน์ให้แก่ผู้ประกอบการ 2) โครงการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่/สถานที่ในการติดตั้งป้ายโฆษณา เพื่อความเป็นระเบียบ 3) โครงการการสร้างเครือข่ายในการประสานงานและสร้างความสัมพันธ์กันระหว่างผู้ประกอบการและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการติดตั้งป้ายโฆษณา 4) โครงการรณรงค์ให้ผู้ประกอบการมีความร่วมมือในการพัฒนาเมืองให้มีความเป็นระเบียบเพื่อให้เมืองเป็นเมืองน่าอยู่ 5) โครงการฝึกอบรมให้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ข้อกำหนดายบหลวงโทษที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการ 6) โครงการฝึกอบรมการสร้างจิตสำนึกเพื่อมิให้ผู้ประกอบการมีความเห็นแก่ตัว 7) โครงการความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการกับหน่วยงานของรัฐในการกำกับดูแลมิให้มีการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการ

Independent Study Title The Role of the Middle Class and Entrepreneurs in
Landscape Management in the Chiang Mai Municipality

Author Miss Sangdao Panthi

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisor
Assoc. Prof. Dr. Anurak Panyanuwat

ABSTRACT

The study of the role of the middle class and entrepreneurs in landscape management in the Chiang Mai Municipality had three main objectives: (1) to assess the landscape problems caused by entrepreneurs; (2) to investigate the role played by the middle class and the entrepreneurs as stakeholders in landscape shaping; and (3) to suggest solutions to the landscape problems.

This research was based on a multiple qualitative approach. The methods used include study of relevant research articles, questionnaires and own observations. Multi-stage clusters and systematic random sampling techniques were applied to select 480 samples each from two groups of inhabitants of the Chiang Mai municipality – middle class and entrepreneurs.

The results were in the sampled groups' opinion, the general problems concerning the landscape shaping were not serious and only localized. Most problems are due to lack of orderliness on the side of the entrepreneurs, especially the display of advertisement signboards. These obstruct pathways. They were not only an eye sore in themselves, but they also hid or disfigured buildings of architectural, historical or

religious significance, and intruded on nature tended in the town's few parks. However, most groups did not feel being strongly affected and consequently judged the problems as being at mid-level.

In this study it was found that entrepreneurs essentially only look after their immediate surroundings in order to attract customers. The middle class, on the other hand, tried to solve local problems through associations and local committees, official and unofficial. However, both groups would like to extend their role, in cooperation with government institutions, in watching over and taking care of the problems over wider municipal areas. They proposed that the responsible government agencies, especially at municipal level, should lead the way in how to manage the problems. Since the government issued the laws, it should also both explain them to the community and enforce them rigorously. People's participation should result in a reduction of conflicts, as well as raise awareness of, and motivation in solving, the problems affecting the landscape.

The present study proposes two approaches for solving the problems. One is to set up regulations for the display of advertisements. The other is to devise an educational program for entrepreneurs to make Chiang Mai more pleasant. For this purpose, seven projects are proposed. (1) Project for improving knowledge about, and understanding of, landscape management. (2) Project to cooperate in developing appropriate advertisement displays. (3) Project for the creation of a network of liaisons between entrepreneurs and government institutions. (4) Project for promoting the participation of the entrepreneurs in developing orderliness to make Chiang Mai more pleasant. (5) Project to instill and practise awareness in entrepreneurs not to be selfish. (7) Project to foster cooperation between entrepreneurs and government institutions to enforce the law ruling business activities.

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved